పాతెగూడు

తురగా జానకీరాణి

కళ్ళు తెరచి నిద్రావస్థలోంచి బయటపడిన ఒక్క నిముషానికిగాని రోహిణికి తన కొత్త జీవితం, కొత్త హోదా గుర్తుకు రాలేదు. నెల రోజులుగా తన దిన చర్యకీ, అంతకుముందు పన్నెండేళ్ళ పాటు తను గడుపుతున్న జీవితానికీ పోలికేలేదు. పక్కకి వత్తిగిలి చూసింది. మంచానికి ఆ చివర నిశ్చలంగా నిద్రపోతున్నాడు శ్రీహరి. అతనికి దగ్గరగా అనుకుని, బోర్లా పడుకునుంది శైలజ. రోహిణి బరువుగ వూపిరి వదిలింది. వీళ్ళిద్దరు తనవాళ్ళు! యీ గూడూ, యీ నీడా, యీ సుఖం, సంపద అన్నీ తన స్వంతం. ఇవి యిక చేతుల్లోంచి జారిపోయే ప్రమాదంలేదు.

లేచి యింటి పనుల్లో పడింది రోహిణి. అంటే పైపైన సర్దుకుని అజమాయిషీ చేయడమే. పనికుర్రాడు, కారు డ్రైవరు: తోటకు నీళ్ళుపోసే ముసలితాత అందరికీ తనిప్పుడు యజమానురాలు. నాలుగు రోజుల నాడే వంటమనిషిని మాన్పించేసింది. ఇదంతా తనదేనని ముప్ఫైరోజులుగా ఆపేక్ష పడి పోతున్నా-"నీవికానేకాదు, మాయలో పడి పోకు" అని వ్రాస్తుంది మాలతి.

తనమట్టుకు కాఫీ తయారు చేసుకుని త్రాగి, ముందు వరండాలో వున్న ఉయ్యాల బల్లమీద కూచుంది. లోపల బీరువాలో వుంది మాలతి దగ్గర్నుంచి వుత్తరం మరోసారి చదివితే, జవాబు వ్రాయడానికి ఏదైనా తోస్తుందేమోనన్నట్లు, లోపలి కెళ్ళి చప్పుడు కానివ్వకుండా బీరువాతెరచి, ఆ కవరు తీసుకుంది. మళ్ళీ వరండాలో ఉయ్యాల బల్లమీద కూచుంది.

"ప్రియమైన రోహిణీ!-అని ప్రారంభించడానికి కూడా నాకు సంకోచంగానే వుంది. ఎందుకంటే మా అందరికంటే ప్రియమైన వ్యక్తి, అని నువ్వు అనుకున్న నీ "భర్త" దగ్గరకు, సవతి కూతురు దగ్గరకు వెళ్ళేటప్పుడు మాటమాత్రమైనా చెప్పలేదు. మా తోటకి, వెడదామనుకుంటున్నాను, నీ సలహా ఏమిటి? అని నన్ను నెలలనాడు అడగ్గానే, సిగ్గులేదా అని నిన్ను ఎదురు ప్రశ్న వేశాను. నువ్వు తలవంచుకున్నావు. సిగ్గుపడ్డావనే అనుకున్నాను.

శ్రీహరిగారు నిన్ను అగ్నిసాక్షిగా పెళ్ళాడి పదిహేనేళ్ళయిందటగా? మీ నాన్నగారి దగ్గర పదివేలు కట్నంగా పుచ్చుకొని, మరో పదివేలు తగలేయించి తన వారందరికీ సకల మర్యాదలు జరిపించుకుని నీ మెడలో ఒక తాడు కట్టాడట ఆయన. "హరి" కిష్టం లేదని ఇంటర్మీడియేటు చదువుని టక్కున ఆపేశావుట. ఏడాది తిరక్కుండానే "శ్రీ" వారు అమెరికా వెళ్ళడం, రాను రాను వుత్తరాలు సన్నగిల్లడం తిరిగివచ్చి, గుట్టుచప్పుడు కాకుండా మదరాసులో కాపురం పెట్టడం జరిగాయని?-నువ్వు నాతో చెప్పుకుని, ఎన్నో సార్లు ఏడ్చినప్పుడు నాకు తెలిశాయి.

ఇవన్నీ నువ్వు మర్చిపోయే వుంటావని గుర్తుచేస్తున్నాను రోహిణీ! ఆయన మీద కేసు పెట్టాలన్నా, కనీసం "విడాకులు" అనే మాట అనాలన్నా డబ్బు' పరువు పోతాయని మీ నాన్నగారి నమ్మకం. నువ్వు సరేసరి. అయోమయంగా నాఖర్మ అనుకుంటూ, వారి ఫొటోను చూస్తూ కన్నీళ్ళు కారుస్తూ జీవితం గడిపేయాలనే పతివ్రతల పద్ధతిలో వున్నావు. ఆ సమాధిలోంచి నిన్ను బయటికి లాక్కొచ్చి, బి. ఏ. పూర్తి చేయించి, ఒక ఉద్యోగంకు పడేయడానికి నేను ఎన్ని ఏనుగుల బలం తెచ్చుకున్నానో తెలుసా! మీ అత్తమామల దగ్గరకి వెళ్ళి, ఏమిటీ ఘోరం అని అడుగుతానంటే, రభస అంటూ నీ చెవుకు పడనివ్వలేదు. పోనీలే దోసెడు రూపాయలు తెచ్చుకుని నీ అన్నం నువ్వు తింటున్నావని అనుకొన్నాను. ఇంకా పట్టించుకోవడానికి నీ సమస్యలు నాకు కొన్ని ఏడిచాయిగా? అన్ని కలుపుకుని, ధర్మపత్నిని వదిలేయడానికి ఏమిటని ఎవరైనా ఆయన చెవులు మెలిపేశారా? కన్నీళ్ళు కార్చావో, కష్టాలు పడ్డావో, అవమానాలే భరించావో ఆయనకు అసలు పట్టిందా?

రాత్రుళ్ళు నిద్రమాత్ర మింగవద్దని చెప్పి చెప్పి మాన్పించడానికి ఎంత తిప్పలు పడ్డానో! అనువైన ఒక సంబంధం పట్టుకొస్తే "శివశివా" అని నువ్వు చెవులు మూసుకోవడమే కాక, మీ అమ్మ నాన్న కూడా నానామాటలూ అంటుంటే పేలవంగా నీవుండిపోతే, నేనెలా భరించానో? విడాకులు, నోరెత్తి అనే మాటలు వింటేనే మీ వాళ్ళు గజగజలాడిపోయారు, నిన్ను నేను కోర్టులోకి యీడుస్తున్నట్లు, నీ కన్నీటి కథయిల్లా వుండగా అవతల ఆయనగారు ప్రమోషన్లు పుచ్చుకుని, కొత్త కార్లు కొనేసుకుని. ఝామ్మని కొత్త భార్యతో తిరిగేస్తున్నాడు.

పదేళ్ళు గడిచాక, పరాయి దేశస్థురాలు ఆమెకు ఎందుకు అలుకవచ్చి, తెగతెంపులు చేసుకుని పోయిన తర్వాత, ఆమె కన్న బిడ్డను సాకడానికి నిన్ను పిలిపించుకోవాలన్న గొప్ప ఔదార్యం వుంది నీ భర్తకు. రోహిణీ! పాతచెప్పుకన్నా అరటిపండు తొక్కకన్నా హీనంగా, తేలికగా నిన్ను వదిలేసినవాడు ఎందుకు నీరాక కోసం తపించిపోతున్నట్టు పోజుపెట్టాడు. అర్థం చేసుకున్నావా? తనకి అవసరం కలిగింది. తనకి ఒక ఆడతోడు కావాలి. తన నౌకర్లపై అజమాయిషీ చేసి, యిల్లు నడిపేందుకు ఒక హౌస్ కీపర్ కావాలి. తన బిడ్డగా పెంచే ఆయా కావాలి. అందుకే ప్రేమంతా ఒలకబోస్తూ వుత్తరాలు ఆ తర్వాత మీ సందులో పట్టనంత పెద్ద టాక్సీలో మీ యింటి దగ్గర సాక్షాత్కారం. ఆ రోజున చచ్చిపోయిన వాళ్ళు తిరిగి బతికి వచ్చినట్టు సంబర పడిపోయారు మీరంతా!

ఆయన ఎంతస్వార్థంతో పిలుస్తున్నాడో గ్రహించనేలేదు. పదిహేనేళ్ళు గుర్తుకురాని "భార్య" యీనాడు నెత్తిమీద దేవతగా ఎలా స్ఫురించిందోనని ఒక్కక్షణం కూడా ఆలోచించలేదు. వెయ్యి రూపాయల జీతం యిస్తున్న ఉద్యోగాన్ని వదిలేసి, ఆ భర్తతో ఓడిపోవడానికి వెళ్ళావు. ఆత్మ

విశ్వాసంతో, స్వతంత్రంగా, వీరవనిత గా
బ్రతుకుతున్న దానికి ఎందుకూ ఆ సెకండ్
మనిషి కోసం కక్కుర్తి పడ్డావో నా
యిప్పటికీ బోధపడటంలేదు.

పిచ్చిదానా! అతడు నీవాడుకాడు, ఆ స్వ
పితికాదు. ఎండమావులనుజూచి, చల్లని నీ
టి చెలమలనుకుని మతిపోగొట్టుకొన్నావు.
వి కోసం అనురాగభావం దాచిపెట్టాని
పొరబడ్డావు. తన ఇంట్లోని మోటారుకారు,
టెలిఫోను లాంటి ఉపయోగ కరమైన పరిక
రాలో నువ్వు అంతే. నామాటవిను. ఈపాటికి
నీకు అతని పన్నాగం అర్థమై వుంటుంది.
ఇంకా ఆ వూబిలోకి దిగబడిపోక ముందే
బయటపడు. నీ రాజీనామా యింకా వీళ్ళ
హెడ్ ఫీసుకి పంపకుండా జాగ్రత్త పడుతు
న్నాను.

నా కంటే నీ మేలు కోరినవాడు ఎవ్వడూ
లేడు. ఒక భార్యని వదిలేశాడు. రెండో
భార్యని తరిమేశాడు. ఇంకో మంచి ఆడది
కనబడితే, నిన్ను పంపేస్తాడు తిరుగుటపాలో.
ఈ వుత్తరం ఎవరికంటా పడకుండా, తెలి
విగా తప్పుకుని వచ్చేయి. అతను కట్టించి పుస్తె
యిన్నేళ్ళు మెళ్ళో వుంచుకున్నందుకు కనీస
ధర్మంగా, తన అంత పెద్ద ఆస్తిలోంచి
ఏమిముట్టచెబుతాడో తేల్చుకో. చదువుకున్న
అమ్మాయిలుకూడా యింత వెర్రిమొహాలా
అని నలుగురూ నవ్వుకునేట్లుగా లొంగిపోక
రోహిణీ!"

ఉత్తరం చదువుతోంటే ఎదురుగా నిల
బడి మాట్లాడుతున్నట్లే వుంది. ఉత్తరం
మడిచి, మొక్కలవంక చూస్తూ కూర్చుంది.
స్వచ్ఛంగా, చల్లగా వీస్తున్న గాలికి విచ్చిన
గులాబీలు, నవ్వుతూ తలలూపుతున్నట్లు
వున్నాయి. పచ్చిక తడిసి, మరింత మెత్తగా
పచ్చగా కనబడుతోంది. గేటుదగ్గర నిలబడ్డ
ముసలితాత, బర్రెపాలు తీయిస్తున్నాడు.
నమ్మిన బంటులా తన ఆజ్ఞలకోసం వేచి
వుంటాడు. తండ్రి పక్కన నిద్రపోతున్న
శైలజ "అమ్మా"అని తనని పిలవడానికి
యింక అట్టే వ్యవధి అవసరంలేదు. ఇవన్నీ
ఎండమావులా అని చేతిలోని కవరు తడు
ముతూ ఆలోచిస్తోంది రోహిణి.

లోపల అలికిడి. అతను లేచినట్లున్నాడు.
గబగబ వెళ్ళి ఉత్తరాన్ని బీరువాలో అనీ
చోటులో వుంచి, శ్రీహరికి కావలసినవేవో
అందించాలనే ప్రయత్నంలో పడిపోయింది
రోహిణి.

రోజులు గడుస్తున్నాయి. మళ్ళీ మాలతి
ఉత్తరం- "నేను అనుకున్నట్లే నువ్వు
అక్కడే అయస్కాంతానికి అతుక్కు
పోయినావు. మన ఆడవాళ్ళకి మనస్సులో
మూర్ఖత్వం మహావృక్షంలా నాటుకుని పోయి
వుంటుంది. ఇనుపగొలుసులా బానిసత్వం
వంటిని కట్టిపడేస్తుంటుంది. నీ భర్తగారి
రెండో "భార్య" ఒక్క తాపు తన్నేసి
పోయిన ఆ బంగారుసింహాసనం నాకేగదా
దొరికిందని మురిసిపోతున్నట్లున్నావు.
ఆయన దొంగ క్షమాపణలు చెప్పి, బుడి బుడి
ఏడుపులు ఏడిచివుంటాడు. నిజమని నమ్మేస్తు
న్నావు. మొన్న మీ యింటికి వెళ్ళాను.
అక్కడికి ఏమైనా ఉత్తరం వ్రాశావేమోనని.
"ఇంత వడి బియ్యంపోసి, చలిమిడి పెట్టి
రోహిణిని పంపిచానమ్మా! దాని కడుపు
చల్లగా వుంటే అదేచాలు. ఇంక నేను ఏమై
పోయినా ఫరవాలేదు." అంటూ కళ్ళు వత్తు
కున్నారు. మీ అమ్మగారు. నాకు కడుపులో
భగ్గున మండింది. "మీరంతా ఇంత తెలివి
తక్కువ సత్తెకాలం మనుషుల్లా వుండబట్టే

అతగాడు అలా ఆడించగలిగాడు. రమ్మంటె వచ్చి, పొమ్మంటెపోవడానికి యీనాడు పని మనుష్యులు కూడా వప్పుకోవటంలేదు. అభిమానం, పౌరుషం, పట్టుదల మీలో లేవు కాబట్టి, రోహిణి కూడా వెయ్యిరూపాయల జీతం వదులుకుని జావలా జారిపోయింది!" అన్నాడు గట్టిగా.

"నిన్ను అడిగానని వ్రాసింది" అని చెప్పారావిడ. నన్ను తను అడిగేదేమిటి?-నేన్ను అడిగినవాటికి జవాబులు దొరక్క- తనే తికమకపడుతుంటుంది-అనుకున్నాను. మొగుడు వదిలేసిన మనిషి అని అందరూ అంటుంటే నువ్వు ఎంత ఏడిచావో మర్చిపోయావా రోహిణీ? నిన్ను అంత క్షోభకు, అవమానానికి, పన్నెండేళ్ళపాటు మనోవ్యథకు గురిచేశాడు ఆ మనిషి! ఎంత స్వార్థంతో నీ మీద అనురాగం నటిస్తున్నాడో గుర్తించు ఇనప్పటికైనా. మనిషిగా నిలబడు. నీ జీవితంతో ఆడుకున్నందుకు ఒక గుణపాఠం చెప్పి వచ్చేయి. నీ ఉద్యోగం నీకు స్థిరంగావుంది. నువ్వురాని ఐదారు నెలలూ సెలవుగా యిస్తామన్నారు."

రోహిణి ఆ మధ్యాహ్నం ఉత్తరం వ్రాసి పడేసింది. "వచ్చే సోమవారం బయలుదేరి వస్తున్నాను. అమ్మకి వ్రాస్తున్నాను లెటరు" అని.

తెలతెలవారుతుండగా రైలు దిగింది. రోహిణి. స్టేషన్‌కి వచ్చేవారు ఎవరూ లేరని తెలుసును కాబట్టి, సామాను దింపించుకుని లెక్కపెట్టుకుంటోంది. ఇంతలో మాలతి వచ్చి, బుజాలు పట్టి దగ్గరగా తీసుకోవడంతో ఉలిక్కిపడింది ఆమె.

"వచ్చేశావా? గుడ్ అల్లావుండాలి తెగింపంటే ఇంతేనా సామాను? ఏదిఏది. మీఅమ్మ గుమ్మం దగ్గర నిలబడి వుంటారు పాపం." అన్నది మాలతి హడావిడిగా, రోహిణి చేతిలోని బుట్ట అందుకుంటూ పరీక్షగా చూస్తోంది స్నేహితురాలివంక.

తనది తొందరపాటేమోనని ఆలోచించకుండా నిలబెట్టి, యిల్లా ప్రశ్నించవద్దు అని సాహచించకుండా అన్నది మాలతి. "మళ్ళీ వెళ్ళి పోవుకదా కొంపదీసి!" అని.

స్నేహితురాలి ముఖంలోకి చూడకుండా జవాబిచ్చింది రోహిణి. "వెళ్ళను" అని. రెండడుగులు వేశాక, "ఆయన వస్తుంటాడు, నాలుగైదు నెలల తర్వాత" అన్నది మెల్లిగా పోర్టరుతోబాటు పరుగెత్తబోయిన మాలతి టక్కున ఆగిపోయింది.

స్టేషన్ గోడమీద బొమ్మ, "చిన్న సంసారం" మీదనుంచి చూపుతిప్పుకుంటున్న రోహిణి వేపు చూసి నిర్ఘాంతపోయింది.

ఆ చూపులో ఆదర్శానికి, ఆచరణకి వున్నంత దూరం వున్నది.

"పదమరి, అమ్మచేసిన కాఫీ చల్లారిపోయి వుంటుంది" అన్నది రోహిణి, ముందుకు అడుగువేస్తూ. ●